— Ἀμ μὰ τὸ Θεό, γι' ἀναπουδιὰ ἔρχεται τέτια ὥρα; ἔλεγεν ὁ κὺρ Γιάννης ἐνῶ ἡ δεισιδαιμονιά του ἀνάφτοντας τὸ θυμό του τοῦ ἔφερνε δάκρυα.

— Δὲ πειράζ'... εἶπαν ἀπόξω. Ὁ Κώστας δὲν ἔχει κακὴ καρδιά· κέρασ' τον κι' ἕνα τσίπρου σὰ θέλεις, νὰ πῇ καλορίζικα. Ἔ, Κώστα, τί λές; Τοῦ πίνς;

— Τοῦ πίν' τοῦ πίν' ! εἶπαν οἱ ἄλλοι. Τοῦ πίν' μὰ νά πῇ καὶ καλορίζικα !...

— Ἄϊντε καλορίζικα, εἶπε κι' ὁ Κώστας ἀδειάζοντας τὸ ποτήρι, καὶ νὰ μὲ συμπαθᾷς. Μὰ ὁ διάολος νὰ μὲ πάρῃ, μουρμούριζε παραπέρα, ἂν δὲ μοιάζει αὐτὴ ἡ σέσουλα σὰ κάσα πεθαμένου !..

Βόλος

ΝΙΚ. Γ. ΜΑΡΓΩΜΕΝΟΣ

Η ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο κ. Ν. ΛΑΡΔΗΣ

Εἰς τὰ τόσα βραβεῖα μὲ τὰ ὁποῖα ἴσα μὲ τώρα ἔχει τιμηθῇ τὸ καλλιτεχνικὸν βιβλιοδετεῖον τοῦ κ. Ν. Σ. Λάρδη, τὸ πρῶτον καὶ τελειότερον Βιβλιοδετικὸν ἐργοστάσιον τῆς Ἀνατολῆς, προσετέθη καὶ τὸ Χρυσοῦν Βραβεῖον διὰ τὸ ὁποῖον οἱ Ἑλλανοδίκαι τῆς Διεθνοῦς ἐκθέσεως Ἀθηνῶν ἐτίμησαν αὐτό, τιμήσαντες οὕτως ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ κ. Λάρδη, τὸν ἀκάματον ἐργάτην καὶ τὸν φιλότιμον καλλιτέχνην, τὸν ἀφειδῶς ἐξοδεύοντα καὶ ἀδιακόπως ἐργαζόμενον διὰ νὰ τελειοποιήσῃ τὸ ἐργοστάσιόν του, διὰ νὰ τὸ ἀναδείξῃ, ὅπως καὶ τὸ ἀνέδειξεν, ἐφάμιλλον τῶν εὐρωπαϊκῶν.

Μία ἐπίσκεψις ἁπλῆ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πραξιτέλους ἐργοστάσιόν του, κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας, θὰ σᾶς πείσῃ περὶ τῆς ἀληθείας τῶν γραμμῶν αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι ἀδυνατοῦν ν' ἀναπαραστήσουν καὶ τὴν ἀμυδροτέραν εἰκόνα περὶ τῆς εἰς αὐτῷ ἐπικρατούσης τάξεως, περὶ τῆς καλλιτεχνικῆς ἐργασίας τῆς ἐξερχομένης ἐκ τῶν τελείων μηχανημάτων καὶ ἐκ τῶν χειρῶν ἐμπειροτάτων τεχνητῶν

Ὅτι ἡ Βιβλιοδετικὴ ἐν Ἑλλάδι ἀνεδείχθη ὑπὸ τοῦ κ. Λάρδη κανεὶς δὲν τὸ ἀμφισβητεῖ. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας ἀφοσιωθεὶς εἰς τὴν τέχνην καὶ ἐπὶ τριάκοντα ὁλόκληρα ἔτη διευθύνων τὸ τελειότερον βιβλιοδετικὸν ἐργοστάσιον τῆς Ἀνατολῆς, ἐδημιούργησε διὰ τῶν ἰδίων του χειρῶν καὶ διὰ τῆς παροιμιώδους ἀγαθότητος καὶ εἰλικρινείας του, θέσιν ἐπίζηλον ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἀπέδειξε δὲ πρὸ τούτοις τετραγωνικώτατα τί δύναται νὰ κατορθώσῃ ἡ ἐργασία, ὅταν τὴν ἐγκολποῦται τίμιος ἄνθρωπος, εὐλαβούμενος αὐτὴν ὡς θρησκείαν καὶ προσφέρων εἰς αὐτήν, ὡς θυμίαμα, ὄχι μόνον τὸν ἱδρῶτα τοῦ προσώπου του ἀλλὰ καὶ τῆς ψυχῆς του τὰς ἀρετάς.

Ὁ κ. Λάρδης δὲν ἀνέδειξε μόνον τὴν Βιβλιοδετικήν, ἐτίμησε καὶ ἀνέδειξε τὴν ἐργασίαν ἐν γένει, καὶ δι' αὐτὸ παρ' ὅλων ἐθεωρήθη δικαιοτάτη ἡ τιμή, διὰ τῆς ὁποίας τὸν περιέβαλαν οἱ Ἑλλανοδίκαι τῆς Διεθνοῦς Ἐκθέσεως, ὅπως

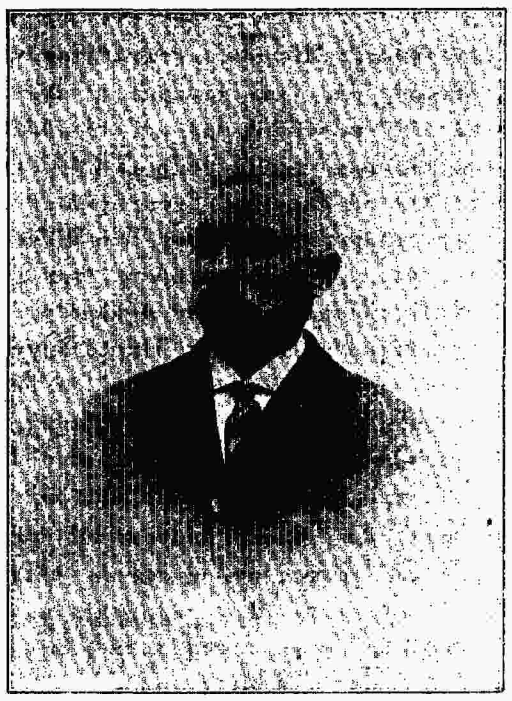

θεωρεῖται δικαιοτάτη καὶ ἡ ἐξιδιασμένη ἐμπιστοσύνη δι' ἧς τὸν περιβάλλει ἡ πολυπληθὴς καὶ ἐκλεκτάτη πελατεία, εἰς τὴν ὁποίαν συγκαταλέγονται καὶ αἱ ἐνταῦθα ξέναι ἀρχαιολογικαὶ Σχολαί, ἀναθέτουσαι εἰς αὐτὸν πᾶσαν ἐργασίαν τῶν Βιβλιοθηκῶν των.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΑΣ

Ἀγαπητέ μου Νουμᾶ,

Καθὼς καταλαβαίνεις ἀπ' τὸ γράψιμό μου εἶμαι μαθητής, ἀπὸ κείνους ὅμως ποὺ «θέτουν ἐν δευτέρᾳ μοίρᾳ» τὸ σχολειό. Γιατὶ ἔχω μανία νὰ διαβάζω καὶ προπάντων τὰ καλὰ χρονογραφήματα τῶν ἐφημερίδων. Διάβαζα λοιπὸν πρῶτα τὰ δικά σου ποὺ δημοσίευες σ' τὴν «Ἑστία» καὶ δὲν ξέρεις τί ἡδονὴ μοῦ φέρνανε. Ἅμα εἶδα τὴν ἀγγελία πῶς θὰ βγῇ ἐφημερίδα «Ὁ Νουμᾶς», μ' ἀνυπομονησία μεγάλη περίμενα τὸ πρῶτο φύλλο καὶ πρῶτος ἴσως ἤμουνα ποὺ τ' ἀγόρασα καὶ ἀφοῦ διάβασα τὸ πρῶτο ἄρθρο σου κατάλαβα καλὰ καλὰ πῶς ἡ ἐφημερίδα αὐτὴ θἄχει «μέλλον.» Καὶ δὲν ἐλαθεύτηκα ὅπως εἶδα ὕστερα ποὺ πότε πότε ἔπερνα τὸ φύλλο σου γιατὶ μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ τὸ πέρνω ταχτικά. Εἶδα πῶς ὁ «Νουμᾶς» μπροστὰ στὴν Ἀλήθεια δὲν ψηφάει προσωπικὰ συμφέροντα ἀλλὰ μ' ἀλάκερη ἀνεξαρτησία πολεμάει· καὶ γι' αὐτὸ τὸν ἀκολούθησαν οἱ ἀληθινοὶ πολεμιστάδες ποῦ ἀπ' τὴ μούχλα θέλουν νὰ λευτερώσουν τὸ ἔθνος. Κοντεύω νὰ σημειώσω ἐδῶ πῶς οἱ ἀρχὲς τοῦ «Νουμᾶ» συμφωνοῦν μὲ τὰ δικά μου «ἔνστικτα» — γιατὶ ἀπὸ μικρὸς δὲ χώνευα καὶ δὲ χωνεύω τὰ παράξενα — κι' αὐτὰ τὰ «ἔνστικτα» πολὺ μοῦ τὰ δυνάμωσε ὁ Νουμᾶς. Καὶ στὸ σκολειὸ ἅμα βλέπω τὸν καθηγητὴ νὰ ψιλοκοσκινίζῃ τὰ πίτουρα, νὰ ποῦμε, σπασμοὶ μὲ πιάνουνε· ἄσ' τα πειὰ ἅμα βλέπω διακρίσεις ὡς ἐξύπνων μερικῶν φαφλατάδων συμμαθητῶν μου κ. τ. λ. κ. τ. λ.

Τὰ συχαρίκια μου λοιπὸν γιὰ τὸ σημερνό σου ἄρθρο ποὺ ἔγραφε γιὰ τὴν Τσιριγώτικη — ἀμερικανικὴ πίγα νὰ γράψω — ρεκλάμα ποὺ κάνει γιὰ τὸν ἑαυτό του ὁ Στάης ἀναλώμασι τῶν ποδαργιῶν μας. Ἀ! ἀλήθεια ἡ καρδιά μου πάει στὸν τόπον της ἅμα βλέπω τὸ δίκαιο κουρέλιασμά του ἀπὸ τὸ «Νουμᾶ». Εἶνε ἀλήθεια πῶς ὅποιος καὶ νἄρθῃ στὰ πράματα ὅλο τὰ ἴδια χάλια θὰ μᾶς πλακώσουνε : ὅλοι εἶνε «πάρ' τὸν ἕνα — χτύπα τὸν ἄλλο». Ἐγὼ ὅμως παρακαλάω νὰ μὴν εἶνε στὸ ἅρμα τῆς ἐξουσίας ὁ Κορφιάτης μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μὴν εἶνε ὑπουργὸς τῆς Ἀπαιδευσίας ὁ Καπετὰν Ρεκλάμας-ὅπως τὸν λές- καὶ ἑπομένως νὰ μὴν εἶνε κ' οἱ Ἕλληνες δάσκαλοι περιηγητὲς τῆς Ἑλλάδας καὶ μεῖς νἄχουμε τὰ πόδια μας.

Γειά σου

ΜΙΚΡΟΠΑΡΑΞΕΝΟΣ.

ΑΠ' ΤΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ

Ἀγαπητέ μου «Νουμᾶ»

Ἔλαβα ἕνα γράμμα ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ καθήκον μου θεωρῶ νὰ σᾶς τὸ στείλω μὲ τὴν πεποίθηση πῶς θὰ τὸ δημοσιέψετε γιατὶ ἐνδιαφέρει ὅλους ποῦ σε διαβάζουν:

«Ἱεροσόλυμα. Δὲν ἠξέρω ἂν ὅλοι ποὺ ὑπερασπίζουντκι καὶ πετσοκόβουνται γιὰ τὴν καθαρεύουσα εἶναι σὰν κι' αὐτὸν ποὺ μᾶς ἐπισκέφθηκε. Αὐτὸς ἦλθε δῶ κάτω νομίζοντα πῶς θὰ μᾶς περάσῃ γιὰ πράσινο χαβγιάρι. Λύτοῦ πέρα δὲν ἤτανε γιατροὶ νὰ τοῦ γιάνουν ἄραγε τὰ μάτια κι' ἦλθε ἐδῶ νὰ τοῦ τὰ γιάνουμε

τὸ ἅτι τοῦ Θεόδωρου ἐσηκώθη στὰ πισινὰ πόδια κι' ὁ Ρώμαῖος ἐκατάφερε στὸν ἐχτρό του μπηχτὴ κονταριὰ στὸν ἀριστερὸν ὦμο, ἀλλὰ ὁ Γότθος ἔμεινε στέρεος στὴ σέλλα. Τἄλογα ξακολούθησαν νὰ τρέχουν μακραίνοντας· μὲ τέχνη τὰ γύρισαν ξάφνως κ' ἐχυθήκαν ὀπίσω. Ὁ Θορισμοῦθος ἐσκόπεψε στὸ στῆθος κρένοντας πῶς οὐδὲ σκουτάρι, οὐδὲ θώρακας θἄμεναν ἀτρύπητα, ἀλλὰ ὁ Ρωμαῖος ἐδέχτη τὸ χτύπημα πάνου στὸν ἀετὸ τοῦ σκουταριοῦ του καὶ στὸν ἴδιον καιρὸν ἔστριψε λίγο τἄλογο, ὥστε ποῦ τὸ κουσπὶ τοῦ κονταριοῦ ἐξεγλίστρησε πάνου στὸ χάλκωμα κι' ὁ Θορισμοῦθος θἄβγαινε ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ ζώου, ἂν δὲν ἐστιοῦσε τὸ κοντάρι στὴ γῆς. Ὅπως ἤτουν σταματημένος ὁ χιλίαρχος τὸν ἐπρόφτακε καὶ κάνοντας πάλι νὰ ὀρθωθεῖ τὸ φαρί του, τοῦρερε δεύτερο χτύπημα κατάστηθα· καὶ τὸ ὅπλο δὲν ἐπροσπέρασε τὸ χοντρὸ θώρακα, ἀλλὰ τὸ ξαφνικὸ ἀχούμισμα τὸν ἔκαμε νὰ ζυγαρίσει· καὶ πρὶν λάβει καιρὸ νὰ βρεῖ πάλι τὸ ἴσιο, ὁ Θεόδωρος τοῦφερε κι' ἄλλη βαρηματιὰ ποῦ εὔκολα τὸν ἐξέγυρε, καὶ ὁ κόμητας ἔφυγε ἀπὸ τὸ πλευρὸ κ' ἔπεσε βαρὺς στὴ γῆς. Πετῶντας ὁ χιλίαρχος τὸ σκουτάρι ἄδραξε μὲ τὰ δυὸ χέρια τὸ ὅπλο του καὶ τὄστησε ἀπάνου στὸ λαιμὸ τοῦ Θορισμούθου, στὸ μέρος ποῦ κολλοῦσε ὁ θώρακας μὲ τὴν περικεφαλκία καὶ ποῦχε μείνει ἀπὸ τὴν πεσηματιὰ γυμνό. Κ' ἤτουν ἕτοιμος νὰ τὸ μπήξει.

«Παραδίνεσκι;» τὸν ἐρώτησε.

«Ἡ χώρα εἶνε δική τους. Θὰ τὴν πάρουν καὶ χωρὶς ἐμέ· τέλειωνε».

Κι' ὁ Θεόδωρος ἐσυλλογίστηκε μὲ πολλὴ γλιγωράδα πῶς ὁ νικημένος ἀρχηγὸς τοῦλεγε ἀλήθεια· ἡ χώρα θἄπεφτε καὶ θ' ἀγρεύαν οἱ βάρβαροι θέλοντας νὰ ἐγδικηθοῦν γιὰ τὸ φόνο τοῦ Θορισμούθου ποῦ στὰ μάτια τους θἄτουν ἄδικος, γιατὶ ὁ κόμητας δὲν εἶχε πέσει λαβωμένος. Ἡ Κασσώπη θἄχε περσότερα νὰ ὑποφέρει.

Τοῦ εἶπε. — «Δὲ σὲ σκοτώνω, σήκω· ἂς σοῦ φέρουν τἄλογό σου».

«Καβαλλάρης κράζομαι νικημένος, θέλεις τώρα στὰ πόδια δίχως ἁρματωσιά;» ἀποκρίθη ὁ κόμητας, ἐνῶ ἐσηκονότουν.

Οἱ βάρβαροι ποῦ ἦταν παραταγμένοι καὶ ποῦ ἐκοίταζαν ἀνήσυχοι, ἐβούΐζαν βροντερὰ ἐπαινῶντας τὸ Ρωμαῖο.

«Ὅπως θέλεις» εἶπε ὁ χιλίαρχος πεζεύοντας.

Κ' ἐνῶ ἐγδυνόνταν καὶ οἱ δύο τὲς βαριὲς ἁρματωσιές, ὁ Θορισμοῦθος εἶπε.

«Στρατιώτης Ρωμαῖος δὲν ἐστάθη ἀκόμα τόσο γενναῖος ὅπως ἐσύ. Ζήτησέ μου χάρη, ὁ Θορισμοῦθος καὶ οἱ Γότθοι εἶναι κι' ἀφτοὶ γενναῖοι».

«Ἂν πεθάνω κι' ἂν πάρεις τὴ χώρα, νὰ σεβαστεῖς τοὐλάχιστο τὴν Ἀσκληπηγένεια τοῦ Φιλόστρατου τὴ θυγατέρα».

«Ναί» τοῦ ἀποκρίθη.

Εἶχαν μείνει μὲ τὰ ρούχινα σκουτιά τους κι' ἄλλα ὅπλα δὲν ἐβαστοῦσαν παρὰ σκουτάρι καὶ σπάθα καὶ περικεφαλαία. Ἄρχισαν ὀπίσω τὴ μαλιά. Οἱ περικεφαλαῖες ἐσήμαιναν, οἱ σπάθες ἐσπιθοβολοῦσαν, τὰ σκουτάρια ἐκρουόνταν. Ὁ Γότθος ἐπροσπαθοῦσε νὰ μένει ἀσάλευτος ἀλλὰ ὁ Ρωμαῖος τὸν ὑποχρέωνε νὰ προχωρεῖ ἢ νὰ πηγαίνει ὀπίσω, καθὼς ἔκανε ὁ ἴδιος. Μὲ μία δυνατὴ σπαθιὰ ὁ Θεόδωρος εἶχε ραγίσει τὸ ἀλαφρὸ σκουτάρι τοῦ κόμητα καὶ τοῦχε πληγώσει τὸ χέρι. Ἤτουν τὸ πρῶτο αἷμα. Μὰ δὲν ἔδωσαν προσοχὴ στὴ μικρὴ πληγή. Ὁ Θορισμοῦθος ἐπλήγωσε κ' ἐκεῖνος τὸ χιλίαρχο μὲ τρυπητὸ χτύπημα στὸ μηρί, ὁ ἀγῶνας ὅμως ἐξακολουθοῦσε πάντα μὲ τὴν ἴδια λύσσα. Οἱ σπαθιὲς ἔπεφταν συχνὲς πολύ, βαριὲς καὶ βροντερές· στὸ τέλος ὁ Θεόδωρος, βλέποντας πῶς ὁ δεξιὸς ὦμος τοῦ Γότθου ἤτουν ζέσκεπος, ἠθέλησε νὰ τοῦ καταφέρῃ θανατερὸ χτύπημα καὶ γιὰ νὰ τὸν γελάσει ἐξάμωνε στὴν κοιλιά. Ἐπροχώρεσε στενοχωρῶντας τον, ἔβαλε μεγάλη φωνή, κ' ἐσήκωσε μ' ὁρμὴ καὶ μὲ γοργότητα τὴ σπάθα του γιὰ νὰ τοῦ τρυπήσει τὸ λαιμό. Μὰ ὁ ἄλλος κάνοντας ὀπίσω τὸν ἔβγαλε, κι' ἀφίνοντας ὕστερα νὰ γλιστρήσῃ τὸ σίδερό του πάνου στὴ λεπίδα τοῦ Ρωμαίου ἐβάρεσε καρφωτά. Καὶ τὸ σπαθὶ ἐμπῆκε